

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____
На № _____ від _____

Народному депутату України
Сугоняку О. Л.

Щодо звернення ПАТ «Сумихімпром»

Шановний Олександр Леонідовичу!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України В. Гройсмана від 16.11.2016 №41201/1/1-16 Мінекономрозвитку разом з співвиконавцями розглянуло Ваше звернення від 02.11.2016 № 16-356/02/396 щодо листа об'єднаного профспілкового комітету ПАТ «Сумихімпром» та повідомляє.

До питання 1 стосовно тарифів на газ.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2016 р. № 315 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2015 р. № 758» внесено зміни до Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу (відносини у перехідний період) (далі - Положення), зокрема з 1 травня 2016 р. по 31 березня 2017 р. (включно) встановлено граничну роздрібну ціну на природний газ для побутових споживачів у розмірі 6,879 гривні за 1 куб. метр.

У Положенні визначено порядок розрахунку роздрібною ціни на природний газ для побутових споживачів, який базується на, так званому, імпортному паритеті.

Довідково:

Структура ціни на природний газ для побутових споживачів на період з 1 травня 2016 року по 31 березня 2017 року є такою:

	Загальна ціна, грн. за 1 тис.куб.м
Кінцева ціна газу для населення, у т.ч.:	6 879,00
ПДВ	1 146,5
Тариф на транспортування без ПДВ	219,00
Тариф на розподіл без ПДВ	513,70
Максимальна торгова націнка без ПДВ	57,0
Ціна газу, як товару*	4 942

**- ціна газу як товару для власника природного газу. У випадку постачання природного газу для населення власником газу є НАК «Нафтогаз України».*

Здійснене впорядкування ціни на природний газ дозволило збільшити ціну закупівлі газу власного видобутку ПАТ «Укргазвидобування», з метою створення умов для стабілізації та нарощування обсягів видобутку природного газу, залучення інвестиційного ресурсу у розвиток газовидобувної галузі, а також забезпечення надходжень до державного бюджету, що будуть спрямовані на виплату житлових субсидій, які залишаються головним механізмом соціального захисту населення під час оплати житлово-комунальних послуг.

Приведення ціни на газ до ринкового рівня є необхідною передумовою лібералізації ринку природного газу, появи на цьому ринку нових постачальників для населення, подолання корупції у нафтогазовій сфері.

Фактично, встановлення єдиного граничного рівня роздрібних цін на природний газ сприяло зниженню ціни природного газу із 7 188 грн. до 6 879 грн. за 1000 куб. м для 6 млн. абонентів України, які споживають природний газ для приготування їжі.

Водночас, з метою відкритості цінової політики, відповідно до п.6 протоколу зустрічі Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б. з представниками профспілкових організацій, учасниками маршу протесту профспілок від 6 липня 2016 року, 10.10.2016 та 13.10.2016 відбулися засідання робочої групи під головуванням Першого віце-прем'єр-міністра - Міністра економічного розвитку і торгівлі України Кубіва С.І з метою опрацювання пропозицій щодо перегляду цін на природний газ.

Окремо слід зазначити, що на виконання Третього енергетичного пакета ЄС і Закону України «Про ринок природного газу» постановою Кабінету Міністрів України від 01.07.2016 № 496 затверджено План реструктуризації НАК «Нафтогаз України» з метою відокремлення діяльності з транспортування та зберігання (закачування, відбору) природного газу.

Після завершення процесу повного відокремлення діяльності з транспортування від діяльності з видобутку і постачання, ринок природного газу стане ліквідним, що передбачатиме вільне ціноутворення на ринку газу; а на цей час діє перехідний період.

До питання 2 стосовно підтримки національного виробника мінеральних добрив.

Відповідно до Закону України від 19.09.2013 № 584-VII «Про Митний тариф України» на мінеральні добрива за товарною групою УКТЗЕД 31 діючі ставки ввізного мита встановлено на рівні 5 – 6,5 %, крім декількох товарних кодів, які є сировиною для виготовлення добрив, а саме хлористого калію та карналіту, сильвініту та інших природних солей калію, на які встановлено ставку мита на рівні 0 %.

Стосовно обмеження ввезення в Україну російських мінеральних добрив інформуємо, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1146 до товарів походженням з Російської Федерації застосовуються пільгові ставки ввізного мита, встановлені Митним тарифом України, тим самим призупиняючи дію режиму вільної торгівлі з цією країною.

Щодо обмеження поставок в Україну білоруських мінеральних добрив слід зазначити, що зміна рівня ставки ввізного мита на дану продукцію не матиме впливу на обсяг її імпорту, зважаючи на режим вільної торгівлі, який діє між Україною та Республікою Білорусь.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі є органом державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, уповноваженим приймати рішення, зокрема про порушення і проведення спеціальних, антидемпінгових та антисубсидійних розслідувань та застосування відповідних заходів за результатами їх проведення.

Підставою для порушення розслідування згідно з Законом України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» є заява національного товаровиробника, яка має містити інформацію про факти значного зростання імпорту в Україну відповідної продукції в таких обсягах і на таких умовах, що заподіює значну шкоду або загрожує заподіянням значної шкоди національному товаровиробникові.

Також зазначаємо, що у разі, якщо імпорт в Україну походженням з окремої країни (чи кількох країн) здійснюється з проявами недобросовісної конкуренції, зокрема демпінгу або використання вигоди від наданих урядом країни-експортера нелегітимних субсидій, Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі може за

результатом розгляду належно оформленої скарги порушити антидемпінгове або антисубсидійне розслідування щодо такого імпорту.

На даний час в Україні з метою захисту українського ринку мінеральних добрив від проявів недобросовісної конкуренції діють антидемпінгові заходи щодо імпорту в Україну нітрату амонію (аміачної селітри) та проводиться антидемпінгове розслідування щодо імпорту в Україну деяких азотних добрив походженням з Російської Федерації.

До питання 3 стосовно підвищення родючості ґрунтів.

Відповідно до положень статей 91, 96 Земельного кодексу України (далі – Кодекс) власники (землекористувачі) земельних ділянок зобов'язані, зокрема, підвищувати родючість ґрунтів та зберігати інші корисні властивості землі.

Відповідно до положень статті 25 Закону України «Про охорону земель» (далі – Закон) власники землі та землекористувачі забезпечують виконання заходів з охорони земель та обмежень у використанні земель, передбачених документацією із землеустрою в галузі охорони земель.

Статтею 32 Закону визначено, що нормативи якісного стану ґрунтів встановлюються з метою запобігання їх виснаженню і використовуються для здійснення контролю за якісним станом ґрунтів.

Нормативи якісного стану ґрунтів визначають рівень забруднення, оптимальний вміст поживних речовин, фізико-хімічні властивості тощо.

Відповідно до положень статті 37 Закону власники та землекористувачі, в тому числі орендарі, земельних ділянок зобов'язані здійснювати заходи щодо охорони родючості ґрунтів, передбачені цим Законом та іншими нормативно-правовими актами України.

Використання земельних ділянок способами, що призводять до погіршення їх якості, **забороняється**.

На землях сільськогосподарського призначення може бути обмежена діяльність, зокрема, щодо вирощування певних сільськогосподарських культур, застосування окремих технологій їх вирощування або проведення окремих агротехнічних операцій, необґрунтовано інтенсивного використання земель.

З метою здійснення контролю за динамікою родючості ґрунтів систематично проводиться їх агрохімічне обстеження, видаються агрохімічні паспорти, в яких фіксуються початкові та поточні рівні забезпечення поживними речовинами ґрунтів і рівні їх забруднення.

Дані агрохімічної паспортизації земель використовуються в процесі регулювання земельних відносин при: передачі у власність або наданні в користування, в тому числі в оренду, земельної ділянки; зміні власника земельної

ділянки або землекористувача; проведенні грошової оцінки земель; визначенні розмірів плати за землю; здійсненні контролю за станом родючості ґрунтів.

Відповідальність за порушення земельного законодавства визначено статтею 211 Кодексу.

Разом з тим, відповідно до Плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік, Мінагрополітики розробило законопроект щодо запровадження механізму економічного стимулювання сталого та ефективного землекористування яким передбачено здійснення державою економічного стимулювання заходів щодо охорони та використання земель і підвищення родючості ґрунтів землевласниками та землекористувачами.

Крім того, на виконання статті 32 Закону України «Про охорону земель» та пункту 2 Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелювання затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 271-р «Про затвердження Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелювання» підготовлено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про нормативи якісного стану ґрунтів».

Нормативи якісного стану ґрунтів встановлюються для здійснення державного контролю за додержанням органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами вимог законодавства України про охорону земельних ресурсів з метою запобігання їх виснаженню та деградації і використовуються у системі спостережень за зміною показників якісного стану ґрунтів в результаті проведення господарської діяльності на землях сільськогосподарського призначення.

Зазначеним проектом постанови встановлено критерії за якими визначається погіршення якості ґрунтів, критичний рівень зниження їх родючості та розроблено механізм визначення зміни цих показників.

До питання 4 стосовно актуалізації списків № 1 та № 2.

На виконання пункту 2 розділу 4 Протоколу засідання Кабінету Міністрів України від 24.06.2016 № 21 Мінсоцполітики разом із сторонами соціального діалогу доручено продовжити актуалізацію списків № 1 і № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість в яких дає право на пенсію за віком на пільгових умовах, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24.06.2016 № 461.

Наказом Міністерства соціальної політики України від 01.09.2016 № 969 створено робочу групу з питань актуалізації вищезазначених списків, до складу якої увійшли повноважні представники заінтересованих міністерств та соціальних партнерів.

На сьогодні проведено шість засідань робочої групи, на яких були розглянуті пропозиції галузевих профспілок вугільної, металургійної, хімічної промисловостей, атомної енергетики та охорони здоров'я, які опрацьовуються в Мінсоцполітики.

До питання 5 стосовно дотримання суб'єктами господарювання вимог статей 19 та 20 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні».

Відповідно до статті 1 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» (далі – Закон) встановлено, що особи з інвалідністю в Україні володіють усією повнотою соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод, закріплених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами.

Статтею 2 Закону визначено, що інвалідом є особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист. Дискримінація за ознакою інвалідності забороняється.

Крім того, з метою реалізації творчих і виробничих здібностей інвалідів та з урахуванням індивідуальних програм реабілітації їм забезпечується право працювати на підприємствах, в установах, організаціях, а також займатися підприємницькою та іншою трудовою діяльністю, яка не заборонена законом.

Встановлена в Україні чинним законодавством система соціального захисту інвалідів в частині реалізації прав інвалідів на працю регулюється, зокрема нормами статей 19 та 20 Закону та становить:

- обов'язковий для виконання усіма підприємствами, установами, організаціями (далі – підприємства) норматив для працевлаштування інвалідів (4 % для підприємств з кількістю працюючих понад 25 осіб, одне робоче місце для підприємств з кількістю працюючих від 8 до 25 осіб);

- у разі невиконання такого нормативу – підприємства щорічно сплачують територіальним відділенням Фонду соціального захисту інвалідів адміністративно-господарські санкції в розмірі середньорічної заробітної плати за кожне робоче місце, призначене для працевлаштування інваліда і не зайняте інвалідом (при цьому кошти, які надходять до Державного бюджету України в результаті сплати адміністративно-господарських санкцій, використовуються на потреби працевлаштування, освіти, професійної підготовки інвалідів тощо).

Норматив робочих місць, призначених для працевлаштування інвалідів, порядок його встановлення визначаються виключно цим Законом. Якщо іншими законами встановлюються нормативи робочих місць, призначених для

працевлаштування інвалідів, або порядок їх встановлення, відмінні від зазначених у цьому Законі, застосовуються положення цього Закону.

Вищенаведена система, яка передбачає законодавче визначення нормативів робочих місць для працевлаштування інвалідів та сплату підприємствами санкцій до Фонду у випадку їх невиконання, запозичена із законодавства держав-членів Європейського Союзу, зокрема Франції, Німеччини, Польщі, де вона відома під назвою *quota-levy system* (система квотувань-відрахувань).

Така система відповідає міжнародним зобов'язанням в сфері соціального захисту інвалідів, які Україна взяла на себе, ратифікувавши Європейську соціальну хартію, Конвенцію МОП про професійну реабілітацію та зайнятість інвалідів № 159, Конвенцію ООН про права інвалідів.

Враховуючи вищевикладене, запропоновані зміни суперечать правовим нормам Основного Закону України, а саме частині третій статті 22 Конституції України, де передбачено, що при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

На думку Мінсоцполітики та з урахуванням позиції провідних всеукраїнських громадських організацій інвалідів, визначення такого нормативу від числа осіб, зайнятих на роботах із звичайними та нешкідливими умовами праці, призведе до негативних явищ, а саме:

- скорочення чисельності працюючих осіб з інвалідністю;
- невиконання завдань по створенню нових робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю;
- руйнування системи квотування на підприємствах, установах, організаціях робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю;
- зменшення соціальної відповідальності роботодавців у частині працевлаштування осіб з інвалідністю;
- недоотримання Фондом соціального захисту інвалідів відповідних обсягів коштів, а тим самим до невиконання усього плану надходжень до Фонду, який затверджено Законом України про Державний бюджет України на відповідний бюджетний період, що призведе до зменшення видатків на заходи стосовно соціальної, трудової, фізкультурно-спортивної та професійної реабілітації інвалідів (фінансування яких здійснюється за рахунок санкцій, що надходять до Фонду), і як наслідок до появи необхідності вишукування нових джерел фінансування.

Слід зазначити, що у Верховній Раді України вже розглядалися законопроекти стосовно зміни нормативу з працевлаштування інвалідів, зокрема, визначення нормативу робочих місць не нижче чотирьох відсотків від кількості працівників, зайнятих на підсобно-допоміжних роботах, крім шкідливих умов праці, тощо. Проте, Верховною Радою України такі законодавчі ініціативи не були

підтримані, нею було ухвалено у 2000, 2003 та у 2004 роках низку постанов, якими було відхилено згадані проекти з рекомендацією не підтримувати аналогічні документи у подальшому.

До питання 6 стосовно оздоровлення працюючих та їх дітей за рахунок коштів Фонду соціального страхування.

На виконання вимог Угоди про коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» у Верховній Раді України восьмого скликання з метою оптимізації видатків і звільнення системи соціального страхування від фінансування заходів нестрахового характеру, а також створення умов для зменшення навантаження на фонд оплати праці шляхом зниження розміру єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» від 28.12.2014 № 77-VIII (далі – Закон).

Згідно із Законом скорочено функції та видатки, не властиві системі соціального страхування, зокрема, щодо санаторно-курортного лікування та оздоровлення застрахованих осіб і членів їхніх сімей.

Водночас для забезпечення відновлення здоров'я застрахованих осіб за соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності Законом передбачено лікування за рахунок коштів Фонду соціального страхування України застрахованих осіб у реабілітаційних відділеннях санаторно-курортних закладів після перенесених захворювань і травм.

При цьому варто зазначити, що з метою забезпечення якнайшвидшого повернення застрахованих осіб після тривалого лікування до роботи видатки на відновлюване лікування (реабілітацію) в бюджеті Фонду соціального страхування України на 2016 рік порівняно з 2015 роком збільшені майже в двічі (на 112 млн. грн.) і становлять 225,2 млн. гривень.

На сьогодні норми законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності відповідають Конституції України та положенням міжнародних документів (Європейського кодексу соціального забезпечення, Конвенції Міжнародної організації праці про мінімальні норми соціального забезпечення № 102 та інших), якими не передбачено фінансування закладів оздоровлення та відпочинку за рахунок коштів соціального страхування.

Законом також внесено зміни до статті 7 Закону України «Про колективні договори і угоди», відповідно до яких колективний договір може передбачати додаткові, крім визначених законодавством та угодами, гарантії, соціально-побутові пільги, зокрема, щодо дитячого оздоровлення. Цією статтею

також передбачено можливість установлювати взаємні зобов'язання сторін щодо забезпечення організації оздоровлення і відпочинку працівників.

Ефективними засобами профілактики захворюваності працюючих громадян і членів їхніх сімей, на нашу думку, мають стати вдосконалення механізмів, визначених законами України «Про колективні договори і угоди» та «Про оздоровлення та відпочинок дітей», підвищення соціальної відповідальності бізнесу, залучення з урахуванням зниження навантаження на фонд оплати праці додаткових джерел фінансування для профілактики тимчасової непрацездатності шляхом створення гідних умов праці, стимулювання здорового способу життя, розвитку фізкультури і спорту.

Разом з тим повідомляємо, що у Верховній Раді України знаходиться на розгляді законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо надання соціальних послуг) (реєстр. № 2245 від 26.02.2015), внесений народним депутатом України Лавриком М. І., яким передбачається відновити норми щодо надання соціальних послуг з санаторно – курортного лікування та оздоровлення застрахованих осіб та членів їх сімей.

До питання 7 стосовно оподаткування пенсій.

Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій» від 02.06.2016 № 1411-VIII, який набрав чинності 01.07.2016, звільнено від оподаткування податком на доходи фізичних осіб пенсії, розмір яких не перевищує десяти прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність (у розрахунку на місяць), встановленого на 1 січня звітного податкового року (10 740 гривень).

Що стосується виплати пенсій працюючим пенсіонерам, то відповідно до законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» від 02.03.2015 № 213-VIII та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 24.12.2015 № 911-VIII тимчасово, у період з 01.04.2015 по 31.12.2016, встановлено особливий порядок виплати пенсій працюючим пенсіонерам.

Водночас законодавством визначено категорії осіб, на яких особливий порядок виплати пенсії не поширюється, до яких, зокрема, належать працюючі пенсіонери із числа інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Встановлення особливого порядку виплати пенсій працюючим пенсіонерам обумовлено необхідністю реалізації заходів щодо економного та раціонального використання державних коштів та приведення у відповідність до фінансових можливостей дії положень окремих законів України.

Стосовно введення єдиного порядку обчислення пенсій, то принципи, засади і механізми функціонування системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, призначення, перерахунку і виплати пенсій визначає Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV (зі змінами).

Цим Законом регулюються відносини, що виникають між суб'єктами системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Дія інших нормативно-правових актів поширюється на ці відносини лише у випадках, передбачених цим Законом, або в частині, що не суперечить цьому Закону.

Стосовно підвищення пенсійного віку, то з метою оптимізації видатків Пенсійного фонду України з 01.10.2011 до 2021 року поступово підвищується пенсійний вік для жінок з 55 років до 60 років, встановлений Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», у тому числі пільговий пенсійний вік для жінок, визначений Законом України «Про пенсійне забезпечення».

Наразі Мінсоцполітики опрацьовується питання щодо можливості осучаснення пенсій та внесення змін до законодавства з метою встановлення справедливої системи пенсійного страхування з урахуванням демографічних змін.

З повагою

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр економічного розвитку і
торгівлі України**

С. І. КУБІВ